

Инструмент на Европейския съюз за спешна подкрепа за сектора на здравеопазването — въпроси и отговори

Брюксел, 2 април 2020 г.

Какво предлага Комисията в подкрепа на сектора на здравеопазването?

Комисията има за цел да подкрепи пряко системите на здравеопазване на държавите — членки на ЕС, в борбата им срещу пандемията от коронавирус чрез мерки, които е най-добре да бъдат предприети на равнището на ЕС. За тази цел и въз основа на принципа на солидарност Комисията ще допълни по бърз, гъвкав и пряк начин продължаващите усилия на национално равнище.

По-конкретно и като първи етап Комисията изготви първоначална оценка на потребностите и ще работи с държавите членки, за да я доразвие и определи техните приоритети.

За финансиране на това действие Комисията мобилизира 3 милиарда евро от бюджета на ЕС, от които 2,7 милиарда евро ще бъдат отпуснати чрез Инструмента за спешна подкрепа и 300 млн. евро чрез капацитета за медицинско оборудване rescEU. Ще бъдат възможни допълнителни вноски от държавите членки, а също и от физически лица, фондации и дори колективно финансиране.

По този начин Комисията ще има възможност:

- да закупува и поръчва директно спешна подкрепа от името на държавите членки и да разпределя медицинско оборудване и консумативи, като маски и респиратори;
- да подкрепя финансово и координира належащите нужди, като например транспортирането на медицинско оборудване и на пациенти в трансгранични региони;
- да подкрепя изграждането на мобилни полеви болници.

За да се възползва от повишаването на ефективността и да реализира икономии от мащаба, когато това е възможно, Комисията ще възлага пряко поръчки от името на държавите членки и ще насочва помощта към нуждаещите се.

В средносрочен и дългосрочен план и благодарение на тези инструменти ЕС ще е в състояние да подкрепи усилията за масово тестване на своите държави членки и евентуални научни медицински изследвания в тази област. По този начин Комисията ще осигури отговор на ЕС през целия период на здравната криза до нейния край.

За изпълнението на инициативата Комисията ще работи с националните здравни органи на държавите членки, с международните организации и с неправителствения сектор.

Какви действия могат да бъдат предприети чрез Инструмента за спешна подкрепа?

Инструментът за спешна подкрепа ще позволи на ЕС да осигури координиран отговор на ЕС по време на различните етапи на кризата.

Конкретните действия ще зависят от нуждите на държавите на ЕС. Например Комисията ще работи за:

- подкрепа на вноса, транспорта и разпределението на защитни средства, насочени към най-тежко засегнатите региони;
- подпомагане при транспортирането на пациенти, която трябва да бъдат прехвърлени в болници със свободен капацитет отвъд границата на държавата им;
- подкрепа за бързото развитие на лекарства и методи за тестване.

Освен това ще бъдат възможни и други действия в зависимост от променящите се нужди на държавите членки, болниците, лекарите и пациентите.

Как ще се финансира това действие?

За да осигури необходимото финансиране, Комисията разчита изцяло на бюджета на ЕС за периода 2014—2020 г. и мобилизира всички налични ресурси в рамките на ограниченията за разходите за 2020 г.

Ето защо Комисията днес представя също проект на коригиращ бюджет — предложение за

реорганизация на част от разходите на ЕС за годината в съответствие с последните приоритети, за да осигури:

- **300 милиона евро за капацитета за медицинско оборудване rescEU.** Тези средства ще спомогнат за поръчката и разпространението на още медицински материали в целия ЕС. Финансирането е в допълнение към сумата от 80 милиона евро, които вече бяха отпуснати [миналия месец](#).
- **2,7 милиарда евро директно за Инструмента за спешна подкрепа на Европейския съюз,** чиято обща цел е да допълни другите инструменти на ЕС, когато те не могат да действат самостоятелно, като реагира пряко на кризисни ситуации в целия ЕС. Комисията следва да го измени, така че да може да се използва в контекста на пандемията от коронавирус.

Комисията ще задейства оставащата гъвкавост в текущия дългосрочен бюджет — резерви, които надхвърлят годишните тавани — за да финансира тази операция.

Нуждите очевидно са по-големи от бюджета, с който разполагате. Как ще набавите липсващите средства?

Като се има предвид, че предложеното действие има средносрочен до дългосрочен характер, Комисията ще проучи допълнителни възможности за привличане на финансиране. Те включват дарения от физически лица, фондации и дори колективно финансиране. Комисията се стреми да осигури всички необходими условия, за да се даде възможност за бързото събиране на вноски и дарения. Бюджетът би могъл да бъде допълнително увеличен чрез тези средства, както и с нови бюджетни кредити през 2021 г., след като бъде приет бюджетът за 2021 г. (въз основа на споразумение относно МФР за периода 2021—2027 г.).

Как ще бъдат разпределени тези средства между държавите членки?

Целта на инициативата ще бъде да се предостави целенасочена подкрепа на държавите членки и регионите, които са най-силно засегнати.

Като се има предвид бързото развитие на здравната криза в целия Съюз, не може средствата да бъдат предварително разпределени между държавите членки. Екипът, който ръководи инициативата, ще наблюдава текущото развитие на ситуацията и ще реагира въз основа на относителната тежест на кризата в различните държави членки, както и на вече съществуващите мерки и инструменти.

За да се определят държавите от ЕС, които имат най-належащи потребности, и да могат средствата да се насочат към тях, Комисията вече започна да работи с националните здравни органи на държавите членки. Тази предварителна оценка ще послужи за определяне на първите действия, които трябва да се предприемат, и на решенията, които трябва да се вземат. Ще бъдат взети предвид и допълнителните консултации, проведени с държавите членки, и конкретните искания от тяхна страна.

Кой ще изпълнява инициативата?

Комисията ще има централна роля в изпълнението на инициативата. За тази цел Комисията създава работна група, съставена от представители на всички нейни служби, която ще работи на пълно работно време, за да превърне тези идеи в действия. Екипът ще включва експерти в областта на управлението на кризи, здравната политика, транспорта, обществените поръчки на ЕС и финансовото управление.

Разбира се Комисията ще работи в тясно сътрудничество с националните органи на държавите членки, както и с международните организации и неправителствения сектор.

Какви ще са следващите стъпки?

Днес Комисията представи всеобхватно законодателно предложение за финансиране и изпълнение на своите действия за пряко подпомагане на сектора на здравеопазването в държавите членки. Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да одобрят инициативата възможно най-бързо.

Междувременно Комисията ще работи за определяне и подготвяне на първите действия, които трябва да се предприемат, за да може изпълнението да започне веднага след приемането на законодателните предложения.

Какви други действия са били подкрепени от бюджета на ЕС?

ЕС вече предприе редица действия за справяне с пандемията от коронавирус в ЕС, в Западните Балкани и в държавите от Източното партньорство.

Предприетите до момента мерки включват по-специално отпускане на 37 милиарда евро

инвестиции от кохезионните фондове на ЕС, за да се даде възможност на държавите членки да закупуват медицински материали, да плащат на лекарите и да помагат на малките и средните предприятия да продължат да плащат на своя персонал, както и създаване на първия по рода си медицински капацитет RescEU и финансиране на репатрирането на граждани на ЕС, блокирани в различни точки на света. Досега Механизмът за гражданска защита на Съюза улесни връщането на 10 017 европейски граждани в Европа на борда на 47 полета.

Мащабът и обхватът на кризата обаче изискват още по-категоричен координиран отговор, насочен пряко към системите за здравеопазване, който се основава на солидарността и укрепва сътрудничеството между държавите — членки на ЕС.

Днешната инициатива допълва и ще бъде в съответствие с досега предприетите действия. Тя ще се стреми да добавя към това, което националните здравни органи вече правят, като създава полезни взаимодействия и използва по най-добрия начин икономии от мащаба.

Как действа медицинският капацитет rescEU?

- Медицинският капацитет ще се намира в една или няколко държави членки. Държавата, в която се намира капацитетът, ще отговаря за поръчването на оборудването. Комисията ще финансира 100 % от медицинския капацитет. [Координационният център за реагиране при извънредни ситуации](#) ще управлява разпределението на оборудването, за да се гарантира, че то отива там, където е най-необходимо.
- Първоначалният бюджет на ЕС за капацитета възлиза на 80 милиона евро, от които 70 милиона евро подлежат на одобрение от бюджетните органи.

Кой може да използва стратегическия капацитет от критично медицинско оборудване в рамките на rescEU?

- Капацитетът на rescEU е на разположение предимно за допълване на националния капацитет на всички държави, които са част от Механизма за гражданска защита на Съюза (МГЗС): всички държави — членки на ЕС, Обединеното кралство по време на преходния период и шест участващи държави (Исландия, Норвегия, Сърбия, Северна Македония, Черна гора и Турция).
- Ако националните капацитети, включително тези, предварително заделени за Европейския резерв за гражданска защита в рамките на Механизма, не са достатъчни, за да се осигури ефективна реакция в дадена извънредна ситуация, капацитетът на rescEU може да бъде задействан като крайна мярка и стратегически резерв на европейско равнище.
- По принцип и други държави могат да поискат подкрепа по Механизма на ЕС за гражданска защита. Ако не бъде предложена спонтанна помощ или помощ посредством Механизма на Съюза за гражданска защита, капацитетът на rescEU, като например новосъздадените запаси, може да бъде предоставен на трети държави, но само в извънредна ситуация с голямо въздействие върху държавите членки или гражданите на ЕС.
- Въпреки това, с оглед на настоящото голямо търсене на медицинско оборудване и консумативи в рамките на Механизма на Съюза за гражданска защита от участващите в Механизма държави, на този етап е малко вероятно капацитетът на rescEU да може да се използва за операции за реагиране в държави, които не участват в Механизма.

Как ще докладват за изпълнението на проекта и за това как се изразходват средствата?

Комисията ще създаде специален раздел на своя уебсайт, в условията на пълна прозрачност, където ще докладва за постигнатия напредък и за предстоящите действия.

За повече информация

[Съобщение за медиите: Комисията представя европейски координирани мерки за противодействие на икономическите последици от коронавируса](#)

[Действия във връзка с коронавируса](#)

Информационен документ: [Отговор на ЕС на коронавирус — последни актуализации](#)

[Предложение за Регламент на Съвета относно активирането на спешна помощ](#)

[Проект на коригиращ бюджет № 2](#)

[Пълен пакет от законодателни предложения Инструмент за спешна подкрепа за сектора на здравеопазването](#)

QANDA/20/577

Лица за контакти с медиите:

[Balazs UJVARI](#) (+32 2 295 45 78)

[Claire JOAWN](#) (+32 2 295 68 59)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)